

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

همکار گرامی

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی بر اساس اسناد بین المللی و نیز کدها و الزامات اخلاقی مصوب وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی طرحهای پژوهشی را از نظر رعایت اصول اخلاق در پژوهش بخصوص از حیث حفاظت از افراد شرکت کننده در پژوهش مورد ارزیابی قرار می دهد. این کمیته ضمن بررسی فواید و مضرات و آسیب های احتمالی به شرکت کنندگان در پژوهش و تحقیقات را با توجه به اصول احترام به انسانها، عدالت، و اختیار) بررسی می کند. جدول زیر سود و زیانهای که ممکن است متوجه شرکت کنندگان در پژوهش باشد را نشان می دهد:

سود	خطر / زیان
دسترسی به درمان / درمان آزاد	صدمه فیزیکی
حمایت عاطفی	صدمه یا خطر اجتماعی
حمایت روانی اجتماعی	صدمه یا خطر عاطفی
اهداف بشردوستانه	استیگما
تعامل با جامعه	نقض حریم خصوصی
موارد دیگر	بی توجهی به داوطلبی، به خطر انداختن افراد با انواع خطرات و صدمات
	نقض رازداری بصورت عینی یا غیر عینی
	تفاوتهاي جنسي و بيايه اي دیگر
	موارد دیگر

با توجه به اینکه تمامیت اخلاقی یک پژوهش اساساً به طراحی علمی و روش صحیح انجام آن بستگی دارد، لذا اظهار نامه اخلاق در پژوهش بصورت یک چک لیست تهیه شده است تا پژوهشگران به مواردی که رعایت آنها لازم است توجه بیشتری نموده و اطمینان حاصل شود که مسائل اخلاقی در مطالعه مد نظر قرار گرفته است. این اظهار نامه دارای سوالاتی در زمینه طراحی پژوهش، رضایت آگاهانه و ارزیابی سود و زیان مطالعه می باشد. کمیته های اخلاق در پژوهش ضمن بررسی پرورپوزال های تحقیقاتی و مدارک مربوطه بر اساس اظهارات مجریان طرح های تحقیقاتی در مورد تایید اخلاقی مطالعات تصمیم گیری خواهد کرد.

راهنمای تکمیل فرم اظهارنامه

این فرم اظهارنامه جهت تسهیل بررسی طرح شما در کمیته اخلاق طراحی شده است. لذا خواهشمند است نسبت به تکمیل فرم دقت کافی را مبذول دارید. لازم به ذکر است این فرم مربوط به پژوهشهاي با آزمودني انسان طراحی شده است و در صورتیکه در طرح پژوهشی شما آزمودني حیوانات آزمایشگاهي می باشند

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

نیازی به پر کردن این فرم نمی باشد و می بایست فرم مخصوص به انجام تحقیقات در حیوانات آزمایشگاهی را تکمیل نمایید (توضیح: تنظیم فرمهای مربوطه در دست اقدام می باشد). خواهشمند است جهت تکمیل فرم به توضیحات این راهنمای توجه کافی بنمایید. ضمناً پیشنهاد می شود جهت تکمیل این پرسشنامه کدهای اخلاقی و سایر راهنمایی مصوب کمیته کشوری اخلاق را مطالعه فرمائید. این فرم شامل ۴ بخش می باشد:

بخش اول: شناسنامه طرح

این بخش دارای ۴ قسمت است و در برگیرنده مشخصات مجری و همکاران طرح می باشد.

بخش دوم: اظهار نامه اخلاقی برای تمام انواع مطالعات

این بخش شامل اظهار نامه اخلاقی برای تمام انواع مطالعات در ۵ قسمت شامل ۵۲ سؤال کوتاه می باشد و باید توسط تمام طرح های تحقیقاتی تکمیل شود.

بخش سوم: اظهار نامه اخلاقی برای انواع مطالعات

شامل اظهار نامه اخلاقی برای انواع مطالعات، مثل کار آزمایی بالینی، مطالعه برنمونه های انسانی، مطالعات ژنتیک، پژوهش با همکار خارجی می باشد. در صورتیکه مطالعه شما شامل هیچ یک از این موارد نمی باشد نیازی به پر کردن این قسمت نیست.

بخش چهارم: چک لیست کنترل مدارک

در این بخش علاوه بر تکمیل فرم، مدارک پیوستی که باید به کمیته اخلاق تحويل نمایید مشخص شده است. تمام مدارک مربوطه باید ضمیمه درخواست شود.

مجری محترم، ضمن تشکر از ارائه توضیحات لازم در مورد سوالات اظهار نامه، اگر به سؤالی پاسخ نمی دهید، در محل پاسخ خط تیره بگذارد و یا توضیح کوتاهی دهید که نیازی به ارائه پاسخ نبوده است. در انتها یاد آور می شود که درخواستهایی که بصورت ناقص تکمیل شده باشد و مدارک پیوست آن بصورت کامل ارسال نشده باشد مورد بررسی قرار نخواهد گرفت. در پایان لازم است جهت تایید اظهارات خود محل مربوطه را در بخش کنترل مدارک امضاء کنید.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پس

معارن تحقیقات و فناوری

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

شماره اظهار نامه

بخش اول: شناسنامه طرح

۱. اطلاعات طرح پژوهشی

عنوان طرح پژوهشی:

میزان بودجه

نام و آدرس سازمان پشتیبان / سازمانهای پشتیبان

نام و آدرس محل انجام مطالعه

تاریخ شروع احتمالی مطالعه

تاریخ خاتمه احتمالی مطالعه

۲. مشخصات کامل مدیر اجرایی یا مجری اصلی (در صورتیکه طرح بیش از یک مجری اصلی دارد لطفاً تکرار شود)

نام و نام خانوادگی:
محل کار:
مدرک:
تخصص:
آدرس:
شماره تلفن:
آدرس الکترونیک:
نام و محل استاد رهنما (مخصوص پایان نامه های دانشجویی)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت بهداشت، درمان و امور پس

معاونت تحقیقات و فناوری

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

۳. همکاران طرح:

نام و نام خانوادگی	تخصص/رتبه	تلفن	محل خدمت	پست الکترونیکی

۴. آیا این طرح پژوهشی قبل از کمیته اخلاق دیگری بررسی شده است؟

بله خیر

نام کمیته:

اگر بله

تاریخ:

نتیجه بررسی:

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

بخش دوم

اظهارنامه اخلاقی برای تمام انواع مطالعات

ملاحظات کمیته	سوالات
	۵. خلاصه ای از طرح پژوهشی به زبان ساده و قابل فهم برای یک فرد عامی (حد اکثر ۵۰۰ کلمه)
	۶. آیا این طرح پژوهشی به عنوان پایان نامه دانشجویی است؟ ☐ بله ☒ خیر اگر پاسخ مثبت است، دانشجویان خود را معرفی کرده و سوابق آنان را ضمیمه نمایید.
	۷. آیا تخصص و تجربه شما برای انجام این طرح پژوهشی کافی میباشد؟ در صورت نیاز توضیح دهید. ☐ بله ☒ خیر تذکر: CV محققین اصلی باید جزو ضمیمه ها ارسال شود.
	۸. آیا امکانات موجود برای انجام طرح پژوهشی کافی می باشد؟ در صورت نیاز توضیح دهید. ☐ بله ☒ خیر
	۹. بودجه و هزینه مطالعه شما چگونه و از کجا تأمین می شود؟
	۱۰. آیا جهت رعایت حقوق افراد حقیقی و حقوقی در مطالعه شما تفاهم نامه با محل انجام یا مرکز تأمین مالی مطالعه شما وجود دارد؟ توضیح دهید. (نمونه تفاهم نامه جزو ضمایم ارسال شود)
	۱۱. آیا برای انجام این مطالعه نیاز به رعایت قوانین کاربردی و یا استفاده از سایر راهنمایها دارد؟ لطفا توضیح دهید.

اهمیت و ارزش علمی طرح پژوهشی

ملاحظات کمیته	سوالات
	۱۲. اهمیت این کار پژوهشی را در ارتباط با توسعه بهداشت و یا تولید دانش در موضوع مربوطه چیست؟
	۱۳. آیا مطالعه شما یک مطالعه جدید می باشد یا تکرار یک مطالعات قبلی است که در ایران یا سایر کشورها انجام شده است. اگر مطالعه شما تکراری می باشد توجیه آن چیست؟

معاونت تحقیقات و فناوری

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

	<p>۱۴. آیا این طرح پژوهشی از نظر علمی مورد بررسی کارشناسی و تایید قرار گرفته است؟</p> <p>☒ بله ☐ خیر</p> <p>اگر بله، مشخصات شورایی پژوهشی و ترکیب اعضاي آن را ذکر نماید؟ .....</p>
	<p>۱۵. مطالعه شما در کدامیک از دسته های زیر قرار دارد (ضممان مربوطه را حتما کامل کنید):</p> <p>☐ کار آزمایی بالینی ☐ کار با نمونه های انسانی و مطالعات مولکولی و ژنتیک ☐ مطالعه با پشتیبان خارجی سابق موارد. نوع مطالعه را بنویسید: .....</p>

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

میزان نفعها و ضررها

سوالات	ملاحظات کمیته
۱۶. جمعیت مورد مطالعه شما کدامند؟ علت انتخاب آنها را توجیه نمائید.	
۱۷. در مطالعه شما کدام یک از گروههای زیر شرکت خواهند کرد:	☐ افراد بی سواد ☐ افراد دارای فقر اقتصادی ☐ افراد عقب افتاده ذهنی ☐ زندانیان ☐ کودکان زیر ۱۵ سال ☐ بیماران در شرایط اورژانس ☐ بیمارانی که بیماری بسیار پیشرفته دارند ☐ افرادی که به هر دلیل دیگری نمی توانند رضایت اگاهانه بدهنند. ☐ افرادی که به هر دلیلی زیر نظر محقق کار می کنند (دانشجویان، کارمندان، .....) ☐ مهاجرین سایر کشورها ☐ خانمهای بادرار ☐ جنین انسانی ☐ سایر موارد:.....
۱۸. دلیل استفاده از گروه آسیب پذیر چه می باشد؟	
۱۹. روند اخذ رضایت افراد گروههای آسیب پذیر چگونه می باشد؟	
۲۰. روند انصراف از تحقیق توسط شرکت کنندگان چگونه می باشد؟	
۲۱. آیا جمعیت مورد نظر جویی انتخاب شده اند (معیار ورود و خروج) که حداقل ضرر و حداقل منفعت و به صورت عادلانه را دریافت نمایند؟ توضیح دهد.	
۲۲. آیا تمهداتی از نظر رعایت عدالت در انجام پژوهش و مراقبتهاي مورد نظر برای زنان و یا مردان شرکت کننده اندیشیده اید؟	
۲۳. آیا هیچ ضرری (جسمی، روانی، اجتماعی، قانونی، اقتصادی) در این طرح پژوهشی برای شرکت کنندگان وجود دارد؟ اگر بله لطفاً آنها را مشخص نمایند و توضیح دهید شما چه اقدامی برای پیشگیری و یا به حداقل رساندن آنها انجام داده اید؟	

سوالات	ملاحظات کمیته

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

	<p>۲۴. آیا منافعی برای شرکت کنندگان وجود دارد؟ اگر بلی آنرا مشخص نمائید. در غیر اینصورت منافع تحقیق برای جامعه و یا سیستم بهداشت و یا تولید علم را بیان فرمائید؟</p>
	<p>۲۵. میزان منافع مورد انتظار نسبت به ضرر های احتمالی و توجیه آن را توضیح دهید.</p>
	<p>۲۶. آیا مراقبت استاندارد کنونی بهترین نوع مراقبت موجود برای جمعیت مورد مطالعه می باشد؟ توضیح دهید.</p>
	<p>۲۷. آیا در مان استاندارد برای شرکت کنندگان حذف می شود؟ اگر بلی توجیه کنید.</p>
	<p>۲۸. آیا اطلاعاتی در مورد اینکه اقدامات انجام شده بخشی از پژوهش است یا جزو درمانهای روتین می باشد به شرکت کنندگان می دهد؟ سوال ۱۰ بخش (۱)</p>
	<p>۲۹. مسئولیتهاي حق در مورد تهیه خدمات پزشکی برای شرکت کنندگان چه می باشد؟</p>
	<p>۳۰. چه اقداماتی برای گزارش و پیشگیری از حوادث یا عوارض مخاطره آمیز در نظر گرفته اید؟</p>
	<p>۳۱. آیا تمهداتی برای آزمودنیهاي که متحمل صدمه می شوند پیش بینی شده است؟ توضیح دهید.</p>
	<p>۳۲. چه اقداماتی برای پایش ایمنی و توقف تحقیق پیش بینی شده است؟</p>
	<p>۳۳. چه اقداماتی برای در دسترس قرار دادن نتایج مثبت احتمالی و فراورده تحقیق به مردم در نظر گرفته اید؟</p>
	<p>۳۴. آیا منافع حاصل از این تحقیق در دسترس شرکت کنندگان قرار می گیرد؟ توضیح دهید.</p>
	<p>۳۵. چه تمهداتی برای ادامه خدمات بعد از تحقیق اندیشیده شده است؟</p>
	<p>۳۶. آیا محدودیتی برای انتشار نتایج تحقیق وجود دارد؟</p>
	<p>۳۷. آیا تمهداتی جهت پیشگیری از آثار و عوارض احتمالی بر پژوهشگران مثل عوارض روحی و روانی و فیزیکی و .... اندیشیده اید؟</p>

رضایت آگاهانه

ملاحظات کمیته	سوالات
	<p>۳۸. روند اخذ رضایت را به طور خلاصه بنویسید.</p>
	<p>۳۹. چه کسی از شرکت کنندگان رضایت را می گیرد؟</p>
	<p>۴۰. آیا رضایت به شکل کتبی است یا شفاهی؟</p>
	<p>۴۱. اگر رضایت به شکل کتبی است آنرا ضمیمه نمائید و اگر شفاهی لطفاً به طور واضح مشخص</p>

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

	کنید چه اطلاعاتی به شرکت کنندگان می دهید و چگونه آنرا مستند می نمائید.
	۴۲. شما چگونه مطمئن می شوید که شرکت کنندگان اطلاعات را درک کرده، به سؤالات آنها پاسخ داده شده و آگاهانه و بدور از اغفال یا پاداش رضایت داده اند؟ ۴۳.
	۴۴. آیا ارتباط خاصی بین شرکت کنندگان و پژوهشگران وجود دارد؟
	۴۵. آیا پزشک اصلی شرکت کنندگان در جریان پژوهش شما قرار می گیرد؟
	۴۶. اگر روند تحقیق تغییر پیدا کرد آیا شما مجدداً رضایت آگاهانه می گیرید؟
	۴۷. آیا شما برای شرکت کنندگان تشویق و یا پاداش مادي در نظر گرفته اید؟ اگر بله آنها را نیست نمائید و توضیح دهید.
	۴۸. آیا شرکت کنندگان تحت درمان یا مراقبت شما هستند؟
	۴۹. آیا شما برای انجام مطالعه نیازمند به اخذ اجازه از مسئولان مرتبط با شرکت کننده می باشید؟ اگر بله نام ببرید و اجازه مربوطه را ضمیمه نمائید.
	۵۰. چگونه نسبت به خروج بدون شرط شرکت کنندگان از تحقیق در هر مرحله از انجام طرح و یا پس از پایان آن به آنها اطمینان می دهید؟
	۵۱. آیا شماره تلفنی جهت تماس ضروري در اختیار شرکت کنندگان قرار داده اید؟

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

رازداری

سوالات	ملاحظات کمیته
۵۲. شرکت کنندگان چگونه شناسایی شده و وارد مطالعه می شوند؟	
۵۳. اطلاعات و نمونه های مورد نیاز در چه مطلي از شرکت کنندگان اخذ خواهد شد؟	
۵۴. برخورد اول با شرکت کنندگان بوسيله چه کسي انجام مي شود؟	
۵۵. داده ها يا نمونه ها چگونه جمع آوري مي شوند؟	
۵۶. داده ها يا نمونه ها به چه مدت نگهداري مي شوند؟ سال.....	
۵۷. نحوه نگهداري و نيز روش معどوم کردن اطلاعات شخصي شرکت کنندگان در ارتباط با اطمينان از اصل رازداري و حفظ اطلاعات شخصي چگونه مي باشد؟	
۵۸. اگر تصميم داريد که اطلاعات يا نمونه ها را برای مطالعات بعدی نگهداريد آيا رضایت لازم از شرکت کنندگان اخذ خواهد شد؟	
۵۹. چه کسانی به اطلاعات شخصي شرکت کنندگان در تحقیق دسترسی خواهند داشت؟	
۶۰. چگونه داده های بصورت فيلم و يا صدای ضبط شده را هم در طي مطالعه و هم بعد از خاتمه آن حفظ و نگهداري مي کنيد؟	
۶۱. چه افرادي با شرکت کنندگان در تحقیق ارتباط و يا تماس خواهند داشت؟	
۶۲. آيا تمهداتي برای اطلاع شرکت کنندگان از اطلاعاتي که مربوط به آنان است انديشيده شده است؟ اگر بلي يا خير توضيح دهيد.	

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

بخش سوم

اظهارنامه اخلاقی برای انواع مطالعات

مطالعه کار آزمایی بالینی

ملاحظات کمیته	سوالات
	<p>۶۳. تحقیق بالینی در چه فازی می باشد؟</p> <p>☐ فاز ۱</p> <p>☐ فاز ۲</p> <p>☐ فاز ۳</p> <p>☐ فاز ۴: بعد از ورود به بازار</p> <p>☐ سایر.....</p>
	<p>۶۴. آیا تحقیق چند مرکزی است؟ ☐ بله ☐ خیر</p>
	<p>۶۵. آیا این تحقیق بالینی در ثبت کارآزمائی بالینی معاونت تحقیقات و فن آوری ثبت شده است؟ اگر بله شماره ثبت را آرائه دهید.</p>
	<p>۶۶. آیا آزمایشها ی کافی حیوانی و عدم بروز ناهنجاری انجام شده است؟</p> <p>۶۷. دلیل استفاده از گروه کنترل را بیان نمائید.</p>
	<p>۶۸. آیا گروه کنترل درمان استاندارد را دریافت می نمایند؟</p>
	<p>۶۹. آیا گروه کنترل پلاسبو دریافت می کنند؟ آیا امکان عارضه یا مشکلی برای آنان وجود دارد؟ توضیح دهید.</p>
	<p>۷۰. آیا همه شرکت کنندگان به طور یکسان مورد درمان قرار می گیرند؟ اگر خیر توضیح دهید.</p>
	<p>۷۱. آیا در این مطالعه از مواد سمی، جهش زایا تراوتژن استفاده می شود؟ اگر بله ، توضیح دهید.</p>
	<p>۷۲. آیا در این مطالعه از مواد رادیو اکتیو یا تابش اشعه استفاده می شود؟ اگر بله ، توضیح دهید.</p>
	<p>۷۳. آیا برای رسیدن به اهداف این مطالعه از دارو استفاده می شود؟ اگر بله ، توضیح دهید.</p>
	<p>۷۴. آیا شرکت کنندگان بصورت راندو در مطالعه وارد می شوند؟ اگر پاسخ مثبت است روش راندومیزاسیون چگونه است؟</p>
	<p>۷۵. معیارهایی ورود و خروج از تحقیق چه هستند؟</p>
	<p>۷۶. روند گزارش و برخورد با حوادث و عوارض نا مطلوب چگونه می باشد؟</p>
	<p>۷۷. آیا شرکت پشتیبان تا هنگامی که دارو/روش در بازار کشور مورد تحقیق ارائه شود آنرا در اختیار شرکت کنندگان قرار می دهد؟</p>
	<p>۷۸. معیارهای خاتمه تحقیق چه می باشند؟</p>
	<p>۷۹. آیا تمهداتی برای بیمه کردن شرکت کنندگان در تحقیق نظر گرفته شده است؟ توضیح دهید.</p>

مطالعه بر روی نمونه های انسانی

ملاحظات کمیته	سوالات
	<p>۸۰. نوع نمونه بافتی مورد بررسی را مشخص نمایید: (مثلًا سرم، خون و.....)</p>

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

	<p>۸۱. نمونه مورد استفاده شما در مطالعه چیست؟ از موارد زیر علامت بزنید.</p> <p>☐ نمونه های بافتی انسانی جدید</p> <p>☐ نمونه های بافتی انسانی موجود که صاحب نمونه برای پژوهشگر شناخته شده است</p> <p>☐ نمونه های بافتی انسانی موجود بی نام و ناشناس برای پژوهشگر</p>
	۸۲. نمونه چه بافتی جمع آوری و بررسی می شود؟
	۸۳. جمع آوری بوسیله چه کسی صورت می گیرد؟
	۸۴. آیا نمونه ها اساساً برای اهداف پژوهشی گرفته می شوند یا ایندیاً برای اهداف تشخیصی یا درمانی بوده اند مثلًا بافتی زاید و بلوكهای پاتولوژی هستند؟
	۸۵. آیا روش نمونه برداری در این مطالعه از روشهای معمول تهاجمی تر است؟ در صورت نیاز توضیح دهید؟
	۸۶. آیا برای استفاده از نمونه های انسانی جهت انجام پژوهش رضایت آگاهانه گرفته شده است؟ اگر نه، چگونه آن را توجیه می کنید.
	۸۷. چگونه نمونه ها علامت گذاری شده و شناخته می شوند؟
	۸۸. چگونه و به چه مدت نمونه ها ذخیره می شوند و چه کسی به آنها دسترسی دارد و آنها را به امانت می دهد؟
	۸۹. آیا شرکت کنندگان در مطالعه حقوقی بر نمونه ها دارند؟
	۹۰. در حال حاضر چه استفاده ای از بافتها می شود و آیا مشخص شده است که نمونه ها چگونه در آینده مورد استفاده قرار می گیرند؟

.... مطالعه بر روی نمونه های انسانی

ملاحظات کمیته	سوالات
	۹۱. چگونه نمونه ها از بین رفته یا از مطالعه خارج می شوند؟
	۹۲. آیا مطالعه ژنتیکی روی مواد بیولوژیک انسانی انجام می شود؟
	۹۳. آیا با توجه به نتایج ژنتیک افراد دهنده نمونه شناسایی می شوند؟
	۹۴. آیا محقق می خواهد شناسایی صورت گیرد؟
	۹۵. چه راهکارهایی برای حفاظت از اطلاعات و رعایت اصول اخلاقی در مطالعه بر روی نمونه ها

معاونت تحقیقات و فناوری

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

ی انسانی اندیشیده اید؟

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

مطالعات ژنتیک

ملاحظات کمیته	سوالات
	<p>۹۶. آیا مطالعه مر بوط به استفاده از محصولات ژنتیکی (DNA ، RNA و ....) می باشد؟</p>
	<p>۹۷. نوع نمونه ژنتیکی را مشخص کنید.</p>
	<p>۹۸. با نمونه های مذکور چه کاری انجام می شود؟</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ آنالیز فوري ☐ ذخیره و آنالیز بعدی ☐ آنالیز خارج از ایران ☐ آنالیز توسط افراد یا سازمانهایی غیر از محققین مطالعه
	<p>۹۹. ☐ سایر موارد:.....</p>
	<p>۱۰۰. فرایند ذخیره و یا دور ریختن نمونه های مطالعه را توضیح دهید.</p>
	<p>۱۰۱. آیا نابود سازی نمونه یا یافته ها در صورت درخواست شرکت کننده امکان پذیر است؟</p>
	<p>۱۰۲. آیا نتایج آنالیز نمونه های ژنتیکی به افراد شرکت کننده داده می شود؟ در این صورت رازداری چگونه حفظ می شود؟</p>
	<p>۱۰۳. آیا در صورت نیاز شرکت کننده به یک متخصص بالینی معرفی خواهد شد؟ اگر بله هدف این کار را توضیح دهید.</p>
	<p>۱۰۴. آیا محل مناسبی برای مشاوره ژنتیک در نظر گرفته می شود؟ فرایند مشاوره را توضیح دهید.</p>

همکارهای بین المللی

تذکر: لطفاً قبل از تکمیل سوالات زیر آیین نامه مربوط به مطالعات با همکاری های بین المللی را مطالعه فرمایید.

سوالات	ملاحظات کمیته
۱۰۵. اگر این تحقیق بصورت همکاری بین المللی با دانشگاهها یا موسسات خارج از کشور انجام خواهد شد در مورد نحوه همکاری توضیح دهید و به سوالات زیر پاسخ دهید	
۱۰۶. آیا این تحقیق از نظر مالی توسط پشتیبان خارجی حمایت می شود؟	
۱۰۷. آیا طرح پژوهشی شما در کمیته اخلاق کشورهای همکار تصویب شده است؟ اگر بله لطفاً مدارک را ضمیمه فرمائید. در غیر اینصورت توضیح دهید.	
۱۰۸. آیا تحقیق فقط در ایران انجام می شود؟ در صورت بله توضیح دهید که چرا در کشور همکار انجام نمی شود؟ در غیر اینصورت نام کشورهایی که طرح در آنها انجام خواهد شد را بنویسید.	
۱۰۹. اگر نمونه ها به خارج از کشور فرستاده می شوند ، این کار چگونه انجام می گیرد؟	
۱۱۰. ارتباط این تحقیق با کشور ما و ضرورت انجام آن در ایران چیست؟ منافع این تحقیق مانند دسترسی به محصول تحقیق یا توانمند سازی برای ایران چیست؟	
۱۱۱. مسئولین کشور چگونه از منافع این تحقیق برای کشور مطلع خواهند شد؟	
۱۱۲. آیا شما نسبت به قوانین خاص و مقررات ایران و کشور خارجی همکار (پشتیبان) متعدد می باشید ؟ اگر بله ، موارد مربوطه را فهرست نمائید.	
۱۱۳. آیا در این طرح پژوهشی مسائل فرهنگی و آداب اجتماعی، رفتارها و ارزشهای کشور را در نظر گرفته اید؟ لطفاً در صورت لزوم مصادیق آن را توضیح دهید.	

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری
کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی
فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

همکارهای بین المللی

سوالات	ملاحظات کمیته
۱۱۴. آیا شرکت کنندگان بهترین مراقبت موجود را به عنوان بخشی از تحقیق دریافت می نمایند؟ اگر خیر توضیح دهید.	
۱۱۵. مراقبتهاي فرعی که صورت می گيرند چه هستند؟(درمانهایی که در طرح ذکر نشده اند)	
۱۱۶. برای ادامه مراقبت ها چه پیش بینی هائی شده است؟	
۱۱۷. حقوق معنوی طرح بین محققین ایرانی و همکاران بین المللی چگونه به مشارکت گذارده می شود؟	
۱۱۸. آیا اطلاعات و یا نمونه های شرکت کنندگان از کشور خارج می شوند؟ اگر بله سرنوشت این اطلاعات و یا نمونه ها در انتهاي تحقیق چه می باشد؟	
۱۱۹. آیا دانشجو و یا عضو هیئت علمی در این طرح تحقیقاتی جهت انتقال دانش و یا تکنولوژی به خارج از کشور مسافرت خواهد کرد؟ در صورت بله در خصوص فرد مور نظر و جزئیات سفر علمی توضیح دهید. در صورت نیاز مدارک مربوطه را ضمیمه نمائید.	
۱۲۰. آیا تفاهمنامه همکاري بین المللی امضا شده است؟ ☐ بله ☐ خیر در صورت بله تصویر تفاهمنامه مربوطه را ضمیمه کنید.	

موسسه ملی توسعه تحقیقات علوم پزشکی کشوری

کمیته اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی

فرم در خواست بررسی طرح های پژوهشی توسط کمیته اخلاق

بخش چهارم
کنترل مدارک

مدارک	تایید توسط مجری	ملاحظات
فرم اظهار نامه شماره: ۳ و ۲	☐ بله ☐ خیر	
نامه درخواست معاون پژوهشی دانشگاه یا موسسه مربوطه جهت بررسی پروپوزال توسط کمیته کشوری اخلاق	☐ بله ☐ خیر	
پروپوزال کامل طرح پژوهشی	☐ بله ☐ خیر	
خلاصه پروپوزال به زبان فارسی (بیان کامل ملاحظات اخلاقی)	☐ بله ☐ خیر	
CV خلاصه محقق اصلی	☐ بله ☐ خیر	
CV خلاصه استادان راهنمای	☐ بله ☐ خیر	
فرم رضایت آگاهانه (به زبان فارسی)	☐ بله ☐ خیر	
برنامه مصاحبه و برگه حاوی اطلاعاتی که در اختیار شرکت کننده گان در تحقیق قرار می گیرد	☐ بله ☐ خیر	
قرارداد مالی با موسسه حمایت کننده طرح	☐ بله ☐ خیر	
پرسشنامه و فرم جمع آوری اطلاعات	☐ بله ☐ خیر	
تصویب شورایی پژوهشی دانشگاه	☐ بله ☐ خیر	
نظر کمیته منطقه ای اخلاق در پژوهش (دانشگاهها)	☐ بله ☐ خیر	
کپی مدارکی که جهت تبلیغات و جلب همکاری بیماران یا مردم استفاده خواهد شد	☐ بله ☐ خیر	
مدارک مربوط به ثبت دارو یا تجهیزات پزشکی مورد استفاده در تحقیق توسط مراجع رسمی	☐ بله ☐ خیر	
تفاهمنامه و یا قرارداد همکاری	☐ بله ☐ خیر	
سایر مدارک	☐ بله ☐ خیر	

علوه بر تایید مفاد این پرسشنامه، کدهای ۲۶ گانه اخلاقی حفظت از آزمودنیهای انسانی و بیانیه جهانی هلسینکی را مطالعه نموده و خود را متعهد به رعایت آنها می دانم.
همچنین ضمن رعایت اصول اخلاقی در انتشارات علمی، طبق دستور العمل کشوری رسیدگی به تخلفات پژوهشی تمام اقدامات لازم را جهت پیشگیری از تخلفات پژوهشی انجام خواهم داد.

.....
امضا